

Immortalitat, resurrecció i altres atzars

Compte amb la confusió: la immortalitat i la resurrecció no són exactament conceptes sinònims. Immortalitat és l'altre nom de l'atemporalitat. Resurrecció, en canvi, designa el concepte exactament oposat. Si algú pogués ressuscitar, no es convertiria necessàriament en immortal, sinó que estaria condemnat a retornar al temps (cronològic) i a patir de nou envelliment i mort. Llàtzer, l'amic que Jesús va ressuscitar, no es va convertir en immortal. Chucky, el nino diabòlic de la sèrie *Child's Play*, anava ressuscitant des del 1988, però només va morir per sempre (esperem-ho!) l'any 2013.

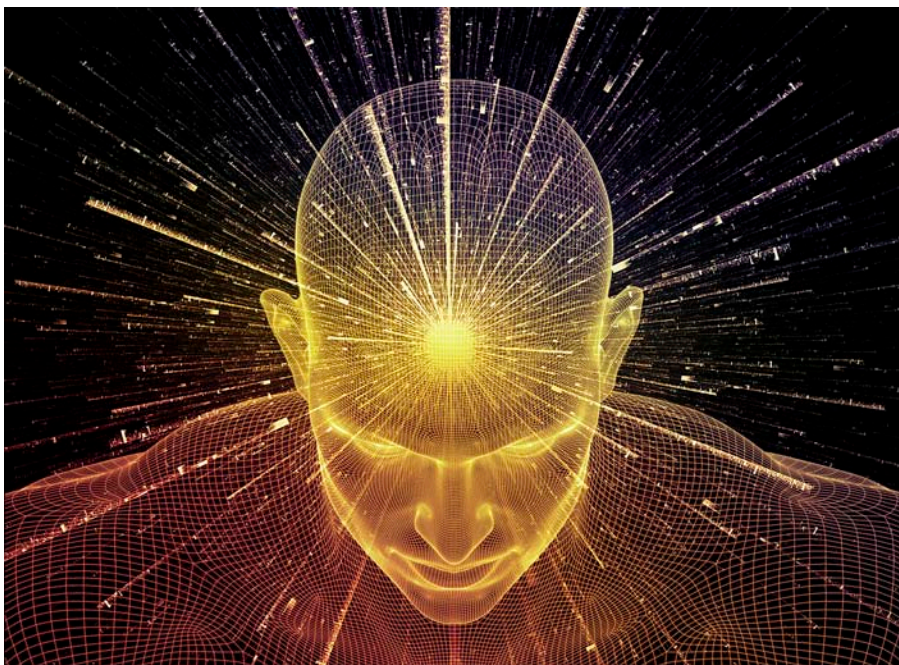
Reportatge de Ramon Alcoberro

Que tots ressuscitem en glòria –val a dir, no de qualsevol manera, sinó en forma estrictament carnal, amb sexe incorporat– és un dogma central en les tradicions cristianes. Avui, però, la tecnologia s'afegeix al repte d'aconseguir una vida eterna, que de moment no estaria a l'abast de totes les butxaques, però que les noves investigacions i les impressores en 3D abaratiran cada cop més en els pròxims anys.

La vida eterna al Regne del Cel era una bona oferta quan la gent podia aspirar amb sort als cinquanta o seixanta anys de vida mortal. I la resurrecció de la carn permetia aspirar a una eternitat confortable, exempta de xacres. Ara, però, la gent, en general, arriba a edats provectes i està molt cansada que al mercat espiritual el repòs etern i la desintegració (l'oferta del budisme, per dir-ho simplificadament!) siguin cada cop més interessants. Viure eternament amb l'estrès que gastem no sembla gaire bon tracte, per dir-ho clar. A l'hora de prometre la vida eterna, no és la religió sinó la indústria dels productes “anti-aging” la que cada dia juga més fort. Menjar bròcoli (vitamines C i E), fruits secs (vitamina, E, però atenció que engreixen!) i peix blau (omega-3) per arribar a una edat provecta sembla més pràctic que resar parenostres. Però potser té el mateix efecte. Com a molt la dieta pot tenir un efecte reparador, però no ha allargat mai la vida a ningú.

Malentesos

Hi ha un munt de malentesos conceptuals quan es planteja la qüestió biològica i filosòfica de la immortalitat. Allargar la vida no equival a ser immortal ni hi ha tampoc cap garantia que eviti el patiment emocional i el dolor físic de la senectut en cas que arribéssim a una vellesa extrema. No hi ha cap garantia que si fóssim “immortals” no ens condemnéssim també a l'Alzheimer o a altres malalties degeneratives. Viure molts anys potser seria possible si augmentessin els coneixements sobre els mecanismes de criptobiosi (del grec ‘vida amagada’) i es poguessin aplicar als humans, cosa per ara dubtosa. En la criptobiosi, les funcions metabòliques es redueixen a la mínima expressió de una forma radical, fins a entrar en un estat d'animació suspesa. Es tracta d'una

tècnica d'emergència quan les condicions són extremes, com la falta d'aigua, la congelació o la insuficiència d'oxigen. Quan l'ambient torna a ser òptim per a la vida, l'organisme ressuscita com si no hagués passat res. Però la criptobiosi no s'ha de confondre amb la resurrecció. Un cas de resurrecció seria del tot diferent del de la mera suspensió de la vida.

Hi ha espècies animals que han assolit el que tècnicament s'anomena “senescència negligible”. Poden envellir indefinidament sense que això els signifiqui cap pèrdua de capacitat reproductiva ni de disminució de les seves funcions vitals observades. Les tortugues gegants, la llagosta i alguns peixos més o menys propers a la família dels

RESSURRECCIÓ NO ÉS IMMORTALITAT. Un ressuscitat (a la pàgina 57, Jesucrist; en aquesta, Chucky) no té per què ser immortal. Des d'un punt de vista filosòfic, la vida eterna només resulta possible si es creu en la dualitat ànima/cos. El que viuria eternament és l'ànima, la "forma ideal", la unitat o l'essència d'una cosa. Però des d'Aristòtil sabem que la forma pura d'alguna cosa és pura abstracció construïda per la ment.

eternament és l'ànima, la "forma ideal", la unitat o l'essència d'una cosa. Però la forma pura d'alguna cosa (ho sabem des d'Aristòtil!) és també una pura abstracció construïda per la ment. L'esforç per diferenciar entre els conceptes d'ànima, ment i pensament ha estat farcit de problemes al llarg de segles de debat filosòfic. Si algun concepte s'esmuny quan es pretén definir-lo, segur que és el d'ànima. Però una cosa resulta òbvia: no hi ha ànima sense cervell. Sense substrat físic (bioquímic i elèctric), les idees simplement no existeixen, no se sustenten per si mateixes. Per tant, la supervivència d'alguna mena d'entitat equiparable a l'ànima més enllà del seu substrat físic (en un suposat Regne del

Cel) constitueix una qüestió de fe, però no de raó.

Finalment cal recordar el que és obvi: amb perretes, cançonetes. Hi ha un munt d'empreses dedicades al negoci de la vida eterna, que exploten la por de la mort cobren anticipadament per la vida eterna. Entre les més conegudes, Huaitech (<http://humaitech.com>) i Alcor (Alcor Life Extension Foundation), l'empresa més antiga en el sector (1973) que demana 140.000 euros per la vida eterna. Per cert, l'any 2014 es va anunciar que Alcor posaria una sucursal a Requena, dirigida pel metge tarragoní Lluís Estrada García; però de l'invent no se n'ha sabut res. O bé el porten molt en secret. ●

salmons, així com la planària d'aigua dolça, poden viure molts anys, tot i que un dia o altre acaben morint. Però cap animal de longevitat matusalèmica té un cervell desenvolupat. Ja estava previst al Gènesi: "El dia que menjaràs del fruit de l'arbre del coneixement, moriràs de mort". Simplement, el cervell consumeix la major part de la nostra energia i això impedeix que altres parts importants del cos (bàsicament el fetge, el cor i els pulmons) rebin l'aportació que els permetria renovar-se i rejuvenir... Morir és, entre altres coses, la conseqüència de tenir un cervell gran que pensa i gasta massa. El mateix Matusalem (vuitè patriarca antediluvià segons l'Antic Testament) va viure fins als 969 anys, val a dir fins que sobrevingué el diluvi universal. Això sí, després de Noè, que en va complir 950, Jahvé en la seva infinita saviesa decidí que el personal s'havia de conformar amb edats més moderades. Potser preveia el col·lapse de la caixa de la Seguretat Social si una raça d'immortals pretengués cobrar la pensió al llarg de tota l'eternitat.

Filosofia i immortalitat

Des d'un punt de vista filosòfic, la vida eterna només resulta possible si es creu en la dualitat ànima/cos. El que viuria

Valencians sense ADN
Relats dels orígens
Ferran Garcia-Oliver
PREMI OCTUBRE D'ASSAIG - JOAN FUSTER - 2015
Edicions 3i4

VALENCIANS SENSE ADN
de FERRAN GARCIA-OLIVER
PREMI OCTUBRE D'ASSAIG 2015

NOVETATS 3i4
Edicions Tres i Quatre / València

Pots seguir-nos a
Facebook i Twitter
Visita la nostra botiga virtual
en www.tresiquatre.com